

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 14P/108/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124206743
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Tomašovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2124206743.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. Z., X.. X.X.XXXX, V. J. S. XXXX/XX, J., t.č. Centum pre deti a rodiny Piešťany, so sídlom Sasinkova 11, Piešťany, dieťa rodičov - matka: R. Z., X.. XX.X.XXXX, V. J. J., t.č. K. XX, K., otec: neuvedený, o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd z a č í n a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti o maloletého G. Z., X.. X.X.XXXX.

II. Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie, ktorým ukladá Centu pre deti a rodiny Piešťany, so sídlom Sasinkova 11, Piešťany povinnosť odovzdať maloletého G. Z., X.. X.X.XXXX, do starostlivosti Diagnostického centra, so sídlom J. Jančeka 32, Ružomberok, s dňom nástupu 2.9.2024, na dobu troch mesiacov.

III. Súd z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Trnava č.k. 14P/71/2023-26 zo dňa 8.3.2024.

IV. Súd u s t a n o v u j e Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, so sídlom Krajinská cesta 5053/13, Piešťany, za procesného opatrovníka na zastupovanie maloletého dieťaťa: G. Z., X.. X.X.XXXX, v tomto konaní.

odôvodnenie:

1. Dňa 20.8.2024 bol tunajšiemu súdu doručený podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany (ďalej aj „ÚPSVaR Piešťany“) na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil Centru pre deti a rodiny Piešťany odovzdanie maloletého G. Z., X.. X.X.XXXX do starostlivosti Diagnostického centra, so sídlom J. Jančeka 32, Ružomberok.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany v podnete na nariadenie neodkladného opatrenia uvádza, že maloletý G. sa v Centre pre deti a rodiny Piešťany nachádza spolu so svojim starším bratom Mauriciom odo dňa 23.5.2016, a to na základe uznesenia Okresného súdu Piešťany č. k. 13PPOm/2/2016-8 zo dňa 23.5.2016. Rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 13P/158/2016 - 394 zo dňa 30.1.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava č. k. 11CoP/50/2019 - 492 zo dňa 27.8.2019 bolo rozhodnuté o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým Dávidom vykonávanej v Centre pre deti a rodiny Piešťany. Dôvodom nariadenia ústavnej starostlivosti bolo násilie páchané na maloletých súrodencoch a matke, popieranie týrania matky a maloletých zo strany rodinných príslušníkov (U. F. a H. F. boli právoplatne uznaní vinnými zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, spis Okresného súdu Piešťany sp. zn. 16T/82/2016). Záujem zo strany rodinných príslušníkov je minimálny. Maloletý G. je dlhodobo v starostlivosti detského psychiatra pre poruchu správania s opozičným, vzdorovitým správaním, poruchu sociálneho fungovania, hyperkinetickú poruchu správania a enkoprézu neorganického pôvodu, pričom má naordinovanú farmakologickú liečbu. Okrem toho je v sledovaní v rôznych odborných ambulanciách (urologická, nefrologická, neurologická,

imunologická, otorinolaringologická a očná). Pre výraznú nestabilitu v správaní, preexponované reakcie s prvkami agresie voči iným i voči sebe bolo odborným tímom zariadenia ako i detským psychiatrom skonštatované, že najmä s ohľadom na vzdelávanie si maloletý vyžaduje individuálny prístup v režimovom zariadení. Vzhľadom k týmto skutočnostiam sa maloletý G. od 23.9.2019 nachádzal na základe uznesení o nariadení neodkladného opatrenia v Liečebno-výchovnom sanatóriu Čakany. Posledný pobyt maloletého v Liečebno-výchovnom sanatóriu Čakany bol ukončený ukončením 5. ročníka v školskom roku 2023/2024. Počas neho bol pre zhoršenie správania a zdravotného stavu v termíne od 2.4.2024 do 17.5.2024 hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici Profesora Matulaya v Kremnici. Z prepúšťacej správy vyplýva, že na oddelenie sa rýchlo adaptoval, pri režimovom vedení miestami ťažšie usmerniteľný, často provokatívny, intermitentne aj prejavy heteroagresivity. Počas hospitalizácie došlo k dobrovoľnému análnemu sexuálnemu styku medzi maloletým Dávidom a iným pacientom (riešené na OR PZ v Žiari nad Hronom pod ČVS:ORP-151/1-VYS-ZH-2024). Ku koncu hospitalizácie bola jeho spolupráca zlepšená, behaviorálne poruchy zaznamenané len sporadicky. Ťažkosti v správaní u maloletého pretrvávali v Liečebno-výchovnom sanatóriu Čakany aj po ukončení hospitalizácie. V záverečnej správe Liečebno-výchovného sanatória Čakany je uvedené, že maloletý dosiahol len minimálne zlepšenia v oblasti správania a sebaregulácie. Ako príčinu vnímajú viacero faktorov: nedostatok motivácie, pretrvávajúce vnútorné konflikty a problémy, nedostatok podpory mimo zariadenia a v rodine, ako aj predchádzajúce traumatické skúsenosti. Vzhľadom na všetky okolnosti odporúčajú, aby dieťa pokračovalo v plnení školskej dochádzky na základnej škole s menším počtom žiakov, prípadne zväziť možnosť umiestnenia do špecializovaného výchovného zariadenia. Matka maloletého sa zdržiava na neznámom mieste, maloletého G. a jeho brata v zariadení nenavštevuje. Kontakt ostatnej rodiny je veľmi sporadický. K podnetu ÚPSVaR Piešťany pripojil aj Lekársku prepúšťaciu správu, správu z Centra pre deti a rodiny Piešťany zo dňa 23.5.2024, správu a záverečnú správu z Liečebno-výchovného sanatória Čakany zo dňa 4.9.2023 a zo dňa 16.6.2024 a správu z vyčovacieho procesu z Liečebno-výchovného sanatória Čakany zo dňa 17.6.2024.

3. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), podľa tohto zákona sa postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 325 ods. 2 CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,
- f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,
- g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
- h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

12. Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

13. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

15. Podľa § 23 ods. 1 a 2 CMP, konanie sa začína na návrh. Ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

16. Podľa § 24 CMP, konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

17. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

18. Vzhľadom na obsah podnetu ÚPSVaR Piešťany má súd za preukázané, že je potrebné prijať opatrenia na zabezpečenie zdravého psychického a fyzického vývoja maloletého dieťaťa, preto súd ex offo začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto uznesenia.

19. Neodkladné opatrenia sú primárne upravené v ustanoveniach § 324 a nasl. CSP, pričom ustanovenia § 360 a nasl. CMP upravujú len niektoré otázky týkajúce sa neodkladných opatrení súdu, ktoré sú výnimkami zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP. Neodkladné opatrenie je prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Nariadiť neodkladné opatrenie je možné vtedy, ak je potrebný okamžitý zásah súdu a tento dôvod musí existovať v čase, keď o nariadení neodkladného opatrenia súd rozhoduje.

20. Podmienkou pre vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť situácie, vyžadujúca neodkladné riešenie veci v záujme predchádzania vzniku novej poruchy v právnom vzťahu. V dôsledku toho súdy o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nerozhodujú až po zistení skutkového stavu, ale už na základe osvedčenia tvrdených skutočností. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Miera osvedčenia potrebných skutočností sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich,

ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu.

21. Vzhľadom na to, že konanie o nariadenie neodkladného opatrenia neumožňuje vykonať vo veci dokazovanie, ako je tomu v rámci konania vo veci samej, súd vychádza iba zo skutočností, ktoré považuje za preukázané. Súd po oboznámení sa s podnetom ÚPSVaR Piešťany a spisovým materiálom konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 14P/71/2023, má za to, že podnet ÚPSVaR Piešťany na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný.

22. Súd má z podnetu na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho príloh za preukázanú potrebu neodkladnej úpravy pomerov, a to z dôvodu pretrvávajúcich porúch správania maloletého G.. Maloletý je dlhodobo v starostlivosti detského psychiatra pre poruchu správania s opozičným, vzdorovitým správaním, poruchou sociálneho fungovania a hyperkinetickou poruchou správania s enkoprézou neorganického pôvodu. Pre neúčinnosť intervencie dospelých pri impulzívnych reakciách maloletého (búchanie si hlavy o stenu) bol maloletý hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici Prof. Matulaya. Po návrate maloletého z nemocnice a následne aj z Liečebno-výchovného sanatória Čakany je zrejmé, že maloletý dosiahol len minimálne zlepšenia v oblasti správania a sebaregulácie. Súd s poukazom na záverečnú správu z Liečebno-výchovného sanatória Čakany zo dňa 16.6.2024, v ktorej sanatórium odporúča, aby maloletý pokračoval v plnení školskej dochádzky na základnej škole s menším počtom žiakov, prípadným zvážením možnosti umiestnenia do špecializovaného výchovného zariadenia, ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že maloletý už v minulosti navštevoval bežnú základnú školu, v ktorej však maloletému vzhľadom na jeho správanie nebolo možné trvale zabezpečiť vhodné podmienky na jeho výchovu a vzdelávanie a Liečebno-výchovné sanatórium Čakany v školskom roku 2024/2025 neotvára 6. ročník, má súd za preukázané, že boli splnené predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe ktorého bude Centru pre deti a rodiny Piešťany uložená povinnosť odovzdať maloletého G. do starostlivosti Diagnostického centra, so sídlom J. Jančeka 32, Ružomberok, s dňom nástupu 2.9.2024, na dobu troch mesiacov.

23. Vzhľadom na to, že Liečebno-výchovné sanatórium Čakany, do ktorého starostlivosti bol maloletý zverený uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 14P/71/2023-26 zo dňa 8.3.2024 v školskom roku 2024/2025 neotvára 6. ročník, ako aj skutočnosť, že maloletý sa už v súčasnosti nachádza v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Piešťany, so sídlom Sasinkova 11, Piešťany, rozhodol súd výrokom III. tohto uznesenia o zrušení rozhodnutia Okresného súdu Trnava č.k. 14P/71/2023-26 zo dňa 8.3.2024.

24. Podľa § 30 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), ak dôjde k stretnutiu záujmov zákonného zástupcu so záujmami zastúpeného alebo k stretnutiu záujmov tých, ktorých zastupuje ten istý zákonný zástupca, ustanoví súd osobitného zástupcu.

25. Podľa § 31 ods. 2 ZR, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

26. Podľa § 31 ods. 3 ZR, kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

27. Podľa § 31 ods. 4 ZR, na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

28. Podľa § 68 ods. 1 a 2 CSP, v rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. Procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje.

29. Podľa § 69 CSP, súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

30. Podľa § 117 CMP, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

31. Súd tiež ustanovil maloletému dieťaťu vo výroku IV. tohto uznesenia procesného opatrovníka, ktorý bude zastupovať záujmy maloletého dieťaťa v tomto konaní. Za procesného opatrovníka pritom ustanovil podľa bydliska maloletého miestne príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, ktorý vedie spisovú dokumentáciu maloletého dieťaťa.

Poučenie:

Proti výroku I., II. a III. tohto uznesenia je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 Civilného sporového poriadku). Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Proti výroku IV. tohto uznesenia odvolanie nie je prípustné.

Neodkladné opatrenie je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (§ 367 ods. 4 CMP).